

Indsamlingen til de nødlidende belgiere

12.10.2014

Danskerne følte med belgiere. I efteråret 1914 kunne de med forfærdelse læse i dagbladene om hvordan stakkels Belgien var blevet invaderet af tyskerne. Det kunne jo lige så godt have været Danmarks skæbne! I samarbejde med den belgiske gesandt i Danmark iværksatte Berlingske Tidende en indsamling til fordel for de ulykkelige og nødlidende belgiere.

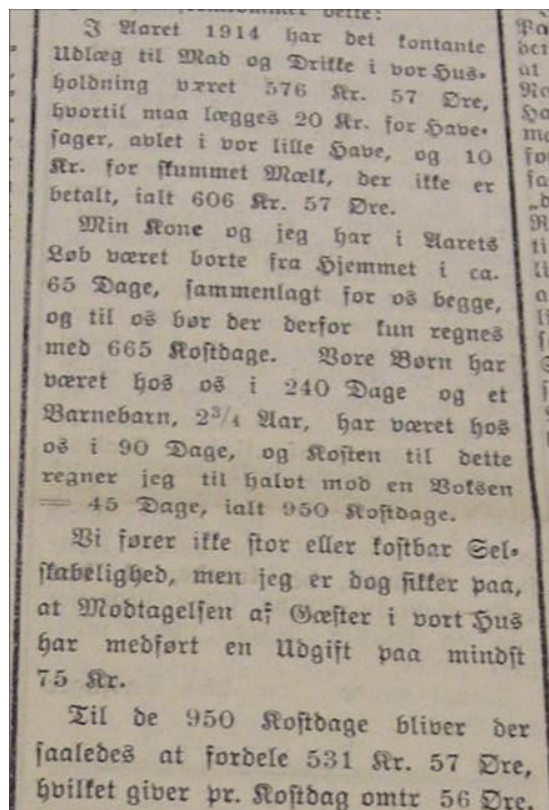
Næstved Tidende tog sig af indsamlingen på Sydsjælland. Folk kunne donere penge på aviskontorerne i Næstved, Præstø, Vordingborg og Skælskør. Liste med navne og beløb blev offentliggjort i avisen dagligt. De havde lokalt håbet på en slutresultat på 10.000 kr. og kunne, med 7.000 indsamlede kr. efter 10 dage, konstatere at det gik over al forventning.

For at gøre det endnu nemmere for folk blev, diverse personer fra alle sogne over hele området, udpeget til at stå for lokale indsamlinger. Det kunne være f.eks. brugsuddeleren, skolelæreren eller mejeribestyreren. Alle ville gerne give et bidrag, lige fra enkelte meget stor beløb som fra fhv. forpagter Jens Pedersen, Køng, 100 kr. og sagfører Chr. Fester 50 kr. til Hans Jørgensens enke som gav 25 øre, og flere anonyme syngiger som gav 50 øre hver.

Kort tid efter indsamlingen kørte en anden historie i avisen som kan sætte beløbsstørrelsen lidt i relief. Sagen drejede sig om hvor meget et døgn almindelig kost, mad og drikke, for en person kostede. Amsrådsmedlem P. Rasmussen beskrev med nøjagtige udregninger hvorledes han levede for 56 øre om dagen.

Det var der selvfølgelig flere læsere som kommenterede på. Både at beløbet ikke var stort nok til at byboer kunne provianterer for og at lavlønsfamilier slet havde så meget og måtte klarer sig på kaffe og margarinemadder.

Indimellem var der i aviserne også grufulde historier, som givet har hjulpet på givelysten. Flere artikler om belgiske børn som havde fået hænderne hugget af var stærke sager at læse om for både børn og voksne. I listerne sås f.eks. Ellen og hendes farmor som gav 5 kr., en lille Næstveder 3 kr., 4 drenge i Eskildstrup skole 3 kr. og fra børnene på Karrebæk skole 22 kr. med 5 kr. fra deres lærer Hansen. Aviserne skulle i øvrigt fremstå upartisk i omtale af den store krig, Danmark var jo neutral. Tyskerne ville heller ikke lægge navn til børnemishandlingerne, og ville have dementier bragt, men sympatien var under alle omstændigheder hos belgierne.

Avisens medarbejdere har fulgte levende med i indsamlingen som den skred frem. Den 1. november havde de *"den glæde at modtage to raske drenge, der som udsendinge fra kammeraterne i deres klasse på Næstved Realskole indbetalte deres bidrag – fire kroner, som de havde samlet sammen. Det var øjensynligt med stor glæde, at de ydede deres spareskillinger til det gode smukke formål"*.

Indsamlingen skulle slutte den 25. men blev forlænget til den 29. november. Næstved Tidende kunne med stor glæde overrække næsten 25.000 kr. til Berlingske Tidende. Indsamlingen på landsplan gav 442.086 kr., som den belgiske gesandt var meget rørt over og taknemmelige for. Der var hårdt brug for pengene hos de mange belgiere som havde flygtet fra hus og hjem.

Få dage efter pengeindsamlingen sluttede stod det også i Næstved Tidende at børn kunne indsende "brugt, men dog pænt legetøj" til et populært blad "Børnevennen". Redaktøren Frk. Smyth Hansen anmodede bladets mange små læsere *"om at tænke lidt på en julegave til de ulykkelige belgiske børn, hvis forældre jo i mange tilfælde ikke var i stand til at tænke på sligt"*.

På skiltene står "En hjerterlig tak til vore danske smaa kammerater", "Leve Danmark", "Tusen tak til Berlingske Tidende", "Tusen tak til danske lille venner" og "Leve den belgiske minister i København".

Belgiske børn samlede i Amsterdam om et juletræ, der var en gave fra danske børn

Mange belgiere flygtede til Holland og England. Her bakkede befolkningerne op om flygtningene så godt de kunne. F.eks i Torquay i januar 1915 hvor Agatha Christie spillede klaver til en koncert til fordel for de belgiere som var blevet indkvarteret i byen. Agatha Christies mand var pilot og overlevede krigen mens hun selv arbejdede som frivillig sygeplejerske (VAD). Det menes at det var til koncerten at Agatha mødte en forhenværende belgisk politimand, nu flygtning, som inspirerede hende til Hercule Poirot, detektiven som var hovedpersonen i hendes første bog, publiceret i 1920.

